

VÄXTFÖRÄDLING AV VALLVÄXTER OCH KORN FÖR NORRA SVERIGE

Vid Svalöf Weibull AB:s norrlandsavdelning bedrivs växtförädling för norra Sverige. Förädlingen har under 2005 koncentrerats till Lännäs, Undrom, utanför Sollefteå. Avkastningsförsök i såväl vall som stråsåd har lagts ut vid Lännäs samt vid Röbbäcksdalen utanför Umeå. Programmet har avsett förädling av rödklöver och timotej samt provning av ängssvingel för hela Norrland, Kopparbergs och norra Värmlands län. Programmet har omfattat även förädling av tidigt korn samt provning av tidig havre för de fyra nordligaste länen jämte Hälsingland och nordvästra Svealand.

Tidiga havrelinjer av mer avancerat material från Graminor, Norge, provas i jämförande avkastningsförsök. 2005 provades 25 havrelinjer i jämförande försök samt 38 stycken för observation. Graminor kommer även att ansvara för det egentliga förädlingsarbetet i ängssvingel. Under 2005 utvärderades sammanlagt 95 sorter av ängssvingel i fältförsök.

Ett samarbetsavtal mellan SLU och Svalöf Weibull AB har upprättats när det gäller verksamheten på forskningsstationen Offer, belägen 7 km från Lännäs.

Resultat under 2005, tidigt korn.

2005 överlämnades två linjer av sexradskorn till officiella försök i Sverige. De har i SW:s försök haft 3 respektive 5 % högre avkastning än mätaren Olsok. En linje av tvåradskorn har lämnats till officiella försök i Finland samt en dito till officiella försök i Norge. Till Estland lämnades en tvåradslinje, SW Mitja, samt en sexradslinje, Pilvi, av tidigt korn till officiella försök.

SW Mitja (SWÅ 96297) har i SW: s försök givit 12 % högre avkastning än SW Barbro och 7 % högre avkastning än Re kyl.

Pilvi (SWN 99275) har i SW: s försök givit en likvärdig avkastning som Olsok men med en betydligt bättre stråstyrka.

Under 2005 provades 174 linjer av tvåradskorn i jämförande avkastningsförsök samt 277 linjer av sexradskorn.

Resultat under 2005, rödklöver

Ett omfattande arbete utförs årligen för att utvärdera förädlingsmaterialet under fältförhållanden. Odlingssäsongen 2005 provades 105 sorter av rödklöver i jämförande försök vid flera olika lokaler. I dessa utvärderades såväl avkastning som andra egenskaper såsom sjukdomsresistens, samodlingsegenskaper och uthållighet. Samma år sker också ett omfattande förökningsarbete; under 2005 skördas 30 förökningar av förädlingsmaterial av rödklöver. Korsningar och urval sker i en löpande process för att ytterligare förbättra förädlingsmaterialet.

Vid Växsortnämndens sammanträde i december 2005 godkändes en ny diploid sort av rödklöver: SW Yngve. SW Yngve har i fältförsök visat att den har lovande egenskaper med en förbättrad avkastning jämfört med andra diploida sorter på marknaden. SW Yngve överträffar mätarna Jesper och Bjursele i total skörd i det andra och tredje vallåret, sorten har också en betydligt högre andra skörd än mätaren Bjursele. Utmärkande för SW Yngve är den goda uthålligheten, i jämförelse med Jesper och Bjursele ökar avkastningen med stigande vallålder.

SWÅ RK99054, en tetraploid sort rödklöversort, anmäldes till officiell provning våren 2005. SWÅ RK99054 har i SW: s egna försök med Betty som mätare, avkastat 4 % mer i första vallåret, 10 % mer i andra vallåret samt 7 % mer i tredje vallåret än mätaren.

Resultat under 2005, timotej

Under 2005 provades sammanlagt 125 sorter av timotej i jämförande försök. Egenskaper som särskilt beaktas är avkastning, återväxtförmåga, motståndskraft mot sjukdomsangrepp samt kvalitets- och samodlingsegenskaper. Under året skördades 12 förökningar av timotej och sju förökningar av ängssvingel. Förädlingen utförs genom korsningar av utvalda föräldrartyper, därefter vidtar urvalsprocessen som syftar till att förstärka önskvärda egenskaper.

SWN TT9310, en sort med lovande kvalitetsegenskaper, anmäldes till officiella försök i Sverige våren 2003. SWN TT9310 har högre avkastning än mätaren Jonatan, och sorten utmärker sig framför allt genom en förbättrad återväxtförmåga i jämförelse med mätaren.